



WP2A5: Резюме публікацій з відкритим доступом

Локальний аналіз: Приклади ініціатив із залучення громадян в Україні, організованих балтійськими університетами

Автори:

Айсте Пранцкуте, Анна Бейтане, Олександр Березко, Катерина Бойченко, Кетрін Гелен Гібсон, Лариса Йигі, Стефанія Ойкономоу, Кай Пата, Анна Шілінг, Наталія Вовк, Гінтаре Тауткевічене, Ліанна Тедер, Фідан Валі, Катерина Зуру.

Перекладачі

Анна Шілінг, Наталія Вовк, Олександр Березко

Версія статусу

V1.0

Дата подання заявки

19/09/2023

Рівень поширення

Публічні



Baltics4UA: Supporting Ukraine through citizen engagement at Baltic Universities

Інформаційний бюлетень

Номер проєкту:	2022-2-EE01-KA220-NED-000096422
Акронім проєкту:	Baltics4UA
Назва проєкту:	Підтримка України через залучення громадян в університетах країн Балтії
Назва документу:	Локальний аналіз: Приклади ініціатив із залучення громадян в Україні, організованих балтійськими університетами. Резюме.
Вихідні дані:	WP2A5
Термін виконання згідно з контактною особою:	19/09/2023
Перелік ключових слів:	країни Балтії, університети, Україна, стійкість, залучення громадян
Авторське право	Creative Commons License 4.0 International



Консорціум

Консорціум, що керує проектом, гідно представляє широкий спектр експертизи, оскільки 5 закладів вищої освіти (Талліннський університет, Національний університет "Львівська політехніка", Каунаський технологічний університет, Тартуський університет,

Латвійський університет) об'єднують зусилля зі спеціалістом з веб-освіти (Web2Learn). Таке поєднання знань, навичок, досвіду та контактів гарантує багаторівневий підхід до широкого кола зацікавлених сторін.

Назва	Скорочене найменування	Країна
1 Талліннський університет	TLU	Естонія
2 Національний університет "Львівська політехніка"	LPNU	Україна
3 Web2Learn	W2L	Греція
4 Каунаський технологічний університет	KTU	Литва
5 Університет Тарту	UT	Естонія
6 Університет Латвії	UL	Латвія



Baltics4UA: Supporting Ukraine through citizen engagement at Baltic Universities

Історія переглядів

Версія	Дата	Ким переглянуто	Причина
V0.1	06/09/2023	Rasa Dovidonyte (KTU)	Внутрішній огляд

Заява про оригінальність:

Цей документ містить оригінальну неопубліковану роботу, за винятком випадків, коли чітко зазначено інше. Посилання на раніше опубліковані матеріали та роботи інших осіб зроблено шляхом відповідного посилання, цитування або і того, і іншого.

Примітка:



Цей проект профінансований за підтримки Європейської Комісії. Цей документ відображає лише погляди автора, і Європейська Комісія не несе відповідальності за будь-яке використання інформації, що міститься в ньому.



Synthesis

Вторгнення росії в Україну мало руйнівний вплив на життя багатьох людей. Громадяни України були змушені залишити охоплені війною регіони для пошуку безпечніших місць. Балтійські країни Литва, Латвія та Естонія прийняли українців, які шукали притулку, і працюють над створенням найкращих умов для їхньої адаптації та інтеграції у своє суспільство. Заклади вищої освіти країн Балтії працюють над реагуванням на гуманітарну кризу, спричинену військовими діями росії, в рамках міжнародного проекту "Підтримка України через залучення громадян в університетах країн Балтії" за програмою Erasmus+ KA2: Партнерство заради співпраці.

Партнери проєкту Baltics4UA (Талліннський університет, Університет Тарту (Естонія), Університет Латвії (Латвія), Каунаський технічний університет (Литва) і Національний університет "Львівська політехніка" (Україна)) мають на меті глибше зрозуміти досвід громадян України, які прибувають до країн Балтії, потреби та досвід людей, які постраждали від війни, а також виклики та бар'єри, з якими вони стикаються. Важливо також оцінити, як заклади вищої освіти та їхні спільноти в Балтійському регіоні залучені до управління гуманітарною кризою в Україні, які заходи вже реалізуються, і на чому слід зосередити подальшу увагу та ідеї.

Для досягнення цих цілей університети, що беруть участь в якості партнерів Baltics4UA, організували практичні дискусії на своїх майданчиках, запрошуючи не тільки студентів, викладачів та професорсько-викладацький склад зі своєї університетської спільноти, а й українських громадян, студентів та викладачів. Деякі університети залучали представників організацій з-поза меж університету - міністерств, неурядових організацій, шкільних вчителів тощо. Загалом було організовано 5 воршкопів із загальною кількістю учасників 155.

Всі дискусії, організовані університетами, були розроблені відповідно до підходу Світового кафе. Основною мотивацією для вибору цього методу є створення доброзичливої атмосфери, яка дозволяє учасникам почуватися вільно і впевнено, ділитися особистим досвідом, думками та ідеями. Крім того, структура "Світового кафе" дозволяє структурувати основне питання для обговорення на підтеми (таблиці) з додатковими питаннями, щоб розкрити тему більш детально. Ротація учасників та короткі раунди дозволяють всім учасникам мати можливість висловитися, уникаючи повторення однієї і тієї ж ідеї та відчуття втоми. Кожен університет міг вільно визначати власну тему для обговорення. Цільовою групою були громадяни України, які приїхали до Литви, Латвії та Естонії, а також громадяни України, які залишилися в Україні, але були змушені переїхати до безпечніших регіонів. Теми дискусій, організованих університетами, охоплювали досвід громадян України та можливості підтримки у сфері освіти, науки, культури та інших галузях.

Талліннський університет зосередився на конкретному сегменті - освіті. Основною перешкодою в естонській системі освіти для українців є перехід українських дітей з початкової до середньої школи. Інша думка полягає в тому, що кар'єрна освіта в навчальних закладах має бути більш доступною, щоб українські студенти могли знайти



можливості для навчання та кар'єрного зростання. У цьому випадку потрібна більша підтримка людей, щоб допомогти українським дітям знайти те, що їм потрібно в цифровій інформації, і зробити правильний вибір можливостей навчання у професійно-технічних навчальних закладах та гімназіях. Таллінський народний університет запропонував можливість надання студентам допоміжного навчання для їхньої інтеграції в суспільство як одну з можливостей навчання впродовж усього життя. Прикладом може бути тренінг для батьків, щоб вони краще розуміли можливості навчання та кар'єри в Естонії. Було також порушено питання про необхідність створення інституції співпраці, яка б об'єднала різних представників державного сектору, університетів та неприбуткових організацій, а також організацій, що представляють українські громади, для роботи над можливостями навчання впродовж життя для українців в Естонії.

Воркшоп у Національному університеті "Львівська політехніка" був зосереджений на з'ясуванні ролі університету, студентів та академічної спільноти у подоланні гуманітарної кризи. Основна увага була зосереджена на досвіді та потребах внутрішньо переміщених осіб (ВПО) в умовах кризи, спричиненої війною. Дискусія була зосереджена на розвитку та просуванні ідей волонтерства в університетській спільноті. Учасники підкреслили важливість ініціювання змін в освітній політиці, щоб волонтерство було визнано неформальною освітою на національному рівні, а університет міг би стати тим, хто ініціює ці зміни. Крім того, університет може відігравати важливу роль у розробці універсальних правил прийому біженців та вимушених переселенців. Як освітня організація, університет міг би здійснювати перепідготовку ВПО та біженців за професіями відповідно до реальних потреб територій, на яких вони проживають, а також долучитися до розробки базових механізмів працевлаштування біженців та переміщених осіб.

Каунаський технологічний університет визначив потреби українців у наступних сферах: освіта, наука, культура, базові соціальні потреби та можливості підтримки ВПО, які залишаються в Україні. Учасники заходу обговорили, що Університет може зробити для збереження та популяризації української культури в Литві. Вони також торкнулися загальних питань підтримки української громади, обговорили практичні дії, які спільнота Університету робить та/або може зробити для покращення життя та добробуту українців, а також те, які ініціативи Університет міг би запропонувати для задоволення базових потреб українців. Дискусія підкреслила потребу українців у психологічній підтримці та правовій допомозі. Також були поставлені питання щодо залучення українських дослідників до досліджень університету, підтримки українських дослідників, які проводять дослідження в Литві, та можливостей для них долучитися до спільних досліджень шляхом створення віртуальних дослідницьких мереж. Обговорювалися можливості ініціювання та проведення досліджень, спрямованих на відновлення економіки України та допомогу людям у поверненні до нормального життя.

Головною метою заходу в Університеті Тарту було ініціювати діалог між співробітниками та студентами про ставлення університету до української громади, яка мігрувала до Естонії після початку війни росії проти України в лютому 2022 року. Учасники дискусії наголосили на загрозі втоми від війни з точки зору суспільної підтримки України. З продовженням війни є ризик, що бажання населення долучитися до ініціатив на



підтримку України зменшується, тому необхідно посилювати волонтерство та постійно підтримувати мотивацію. Емпатія та співчуття були підкреслені як ключові елементи для заохочення участі громади в ініціативах з підтримки України. Це знайшло своє відображення в підході служб підтримки Університету Тарту. Міжнародний офіс організував інформаційні семінари українською мовою (онлайн та особисто) для надання консультацій щодо можливостей навчання в Університеті Тарту та профорієнтації українською мовою. Вони також індивідуально скасували деякі формальні вимоги до вступу та розробили онлайн-тест з англійської мови для українських студентів. Учасники стверджували, що найбільш ефективне реагування на кризу має бути швидким і гнучким, зосередженим на конкретних потребах у конкретних ситуаціях. Комітет, створений ректоратом Університету Тарту, до складу якого входять українські студенти та викладачі, відіграв вирішальну роль у прийнятті швидких та орієнтованих на потреби рішень для координації дій університету у відповідь на кризу. Співпраця з керівництвом університету та структурами, що приймають рішення, дозволила зробити винятки, які були необхідні для надання швидкої та адресної допомоги в кризових ситуаціях.

Метою заходу Університету Латвії було з'ясувати, як навчальні заклади розширюють можливості студентів і громадян до соціальних дій під час кризи, а також дізнатися про найкращі практики університету у реагуванні на кризові ситуації. Крім того, дискусія мала на меті поділитися цінним досвідом українських дослідників у Ризі, надати учасникам уявлення та досвід щодо вдосконалення стратегій управління кризовими ситуаціями в освітніх установах. Учасники обговорили університетські дослідження про вплив української війни на українців, які проживають у Латвії. Студенти активно долучилися до цієї дослідницької ініціативи. Враховуючи виклики ізоляції, з якими стикаються українські студенти, було запропоновано включити в навчальний процес нетворкінгові заходи. Ці заходи були б обов'язковими і надали б підтримку українським студентам та допомогли б їм впоратися з відчуттям ізоляції.

Окремо варто відзначити вебінар¹ організований партнером Baltics4UA Web2Learn (Греція). Цей захід суттєво відрізнявся від інших 5 університетів, оскільки не відповідав принципам Світового кафе, але він зробив значний внесок, продемонструвавши, як ЗВО роблять свій внесок у подолання кризи в Україні, працюючи з бізнес-сектором. 5 представників бізнесу з країн Балтії виступили на семінарі та презентували ініціативи в Україні, до яких активно долучилися академічні установи.

Усі заходи Світового кафе, організовані університетами-партнерами, разом з вебінаром від Web2Learn, досягли спільної мети – допомогти учасникам переосмислити свою роботу і бачення того, як сприяти академічній стійкості у відповідь на кризу в Україні в Балтійському регіоні.

¹ Запис доступний на Youtube https://www.youtube.com/watch?v=34iC_9L8D0M.